

1. Hovedbudskab

Kommuneaftalen har ikke givet den forventede positive økonomiske indsprøjtning, bl.a. fordi der indgår en forudsætning om stigning i refusion af dyre enkeltsager, ligesom indtægtsudviklingen ikke stiger så meget, grundet relativt lavere vækst i befolkning og udskrivningsgrundlag.

Kommunens likviditet ligger i den absolut lave ende blandt landets kommuner og vil derfor begrænse muligheden for udvidelser i om budgettet for 2025-2028. Samtidig er der usikkerhed om især budget 2027 grundet efterregulering af selvbudgettering samt grundskyld, hvorfor opmærksomheden henledes på kommunens likviditetsberedskab.

Det betyder, at likviditeten ikke giver mulighed for at finansiere den, i kommuneaftalen, tildelte højere serviceramme samt kommunens nuværende anlægsbudget. Muligheden for indarbejdelse af nye drifts- og anlægstemaer er derfor begrænset og kræver en skarp politisk prioritering.

Svendborg Kommune har ultimo august fået et særligt finansieringstilskud på 31,6 mio. kr., samt 2,2 mio. kr. i compensation vedr. grundskyld, som er indarbejdet i direktionens forslag. Kommunen har fået tilsagn om lån fra den ordinære lånepulje på 12,0 mio. kr., som *ikke* er indarbejdet i direktionens forslag.

Svendborg Kommune har fået afslag på ansøgning om særtilskud, samt ansøgning om lånetilsagn til vanskeligt, stillede kommuner.

2. Indledning

Formålet med direktionens budgetforslag er – med udgangspunkt i budgetnotatet - at danne udgangspunkt for de politiske forhandlinger.

I det følgende fremgår

- dels et budgetforslag, som direktionen foreslår bliver lagt til grund for 1. behandlingen,
- dels en budgetoversigt, såfremt det politisk beslattes at indarbejde direktionens opmærksomhedspunkter.

3. Budgetforslag som grundlag for 1. behandlingen

Udgangspunktet for direktionens budgetforslag er resultatoversigten i budgetnotatet, hvor der ikke er indarbejdet nye budgettemaer.

I nedenstående oversigt er resultatposter jf. budgetnotatet markeret med **grønt**, hvor kommunens økonomiske målsætninger og KL's vejledende service og anlægsramme overholdes, mens resultatposter markeret med **rødt** ikke overholder målsætningerne/KL's vejledende ramme. Beløbene viser afvigelsen mellem budgetnotatets beløb og mål/ramme.

Tabel 1: Afvigelser teknisk budget jf. budgetnotat august i forhold til kommunens økonomiske målsætninger

1.000 kr.	Mål/ramme	2025	2026	2027	2028
Serviceudgifter ift. KL's vejledende ramme	3.267.132	98.439	60.090	56.027	55.203
Anlægsudgifter (brutto) ift. KL's vejledende ramme	167.970	-70.777	-9.859	64.600	61.413
Ordinær drift ift. målsætning	-170.000	80.514	73.345	88.804	85.190
Nettoafdrag ift. økonomisk målsætning	Nettoafdrag>0	-30.009	-81.360	-96.719	-101.734
Gennemsnitlig likviditet ift. økonomisk målsætning	125.000	-36.973	-28.429	-66.023	-127.550

For at kommunens politiske målsætninger kan opfyldes i alle årene 2025-2028 og for at service- og anlægsbudgettet i 2025 er på niveau med KL's vejledende rammer, er der behov for følgende ændringer.

I nedenstående oversigter er serviceudgifterne øget til KL's vejledende ramme efter indarbejdelse af bufferpulje (uudnyttet serviceramme) på 99 mio.kr. (budgettemaer er ikke indarbejdet). Anlægsbudgettet er reduceret med 70 mio.kr. i 2025, dels i form af administrationens faglige vurdering af urealiserbare anlæg i 2025 med periodisering ud på overslagsårene (se bilag 1), og dels en negativ restpulje, hvilket giver et uændret udgiftsniveau set over alle 4 budgetår. Herved er 2025 i balance i forhold til KL's vejledende anlægsramme. Endelig er overførselsudgifterne reduceret med en negativ pulje for at ændringerne samlet set balancerer. Dette bevirker samtidig, at alle kommunens økonomiske målsætninger overholdes.

Ændringer i direktionens grundforslag:

Tabel 2: Ændringer vedr. serviceudgifter:

Serviceudgifter	2025	2026	2027	2028
Bufferpulje	99.000	0	0	0
Ændring	99.000	0	0	0

Tabel 3: Ændringer vedr. anlægsudgifter:

Anlæg	2025	2026	2027	2028
Periodisering	-60.347	24.099	24.248	12.000
Negativ pulje	-9.654	0	0	0
Ændring	-70.000	24.099	24.248	12.000

Overførselsudgifter reduceres med 89,3 mio.kr. i form af en negativ pulje for at skabe balance ift. bufferpulje på serviceudgifterne og den negative pulje på anlæg.

Tabel 4: Afledt effekt lån, renter og afdrag vedr. periodisering af anlæg

Afledt effekt lån, renter og afdrag pga. periodisering anlæg	2025	2026	2027	2028
Tilpasning af lån pga. anlægsperiodisering - renter	-536	-682	-136	37
Tilpasning af lån pga. anlægsperiodisering - afdrag	-352	-491	-149	-37
Tilpasning af lån pga. anlægsperiodisering	28.410	-19.281	-9.129	0
I alt	27.522	-20.454	-9.414	0

Under finansiering er der i 2025 indarbejdet finansieringstilskud på 31,6 mio. kr., samt 2,2 mio. kr. kompensation vedr. grundskyld.

Kommunen har fået tilsagn om lån fra den ordinære lånepulje på 12,0 mio. kr., som ikke er indarbejdet i direktionens forslag.

Tabel 5: Resultatoversigt 1 - Direktionens grundforslag til 1. behandling

RESULTATOVERSIGT							
Budget 2025 - 2028 - direktion 15.8.2024							
Direktionens forslag til 1. behandling inkl. finansieringstilskud							
1.000 kr.	Regnskab	Forventet	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
	2023	regnskab 2024 pr. 30.6.2024	2024	2025	2026	2027	2028
Indtægter i alt	-4.391.200	-4.656.658	-4.641.630	-4.878.646	-5.047.479	-5.235.431	-5.411.458
Serviceudgifter i alt	2.929.300	3.094.400	3.081.858	3.266.994	3.205.847	3.209.637	3.210.461
Overførselsudgifter	1.234.700	1.296.400	1.335.032	1.317.337	1.436.551	1.454.048	1.472.186
Pris- og lønreserver	0	0	0	0	141.193	289.142	452.616
Driftsudgifter i alt	4.164.000	4.390.800	4.416.890	4.584.331	4.783.591	4.952.827	5.135.263
Renteudgifter	10.500	15.100	17.865	17.578	17.813	20.603	18.081
Resultat af ordinær virksomhed	-216.700	-250.758	-206.874	-276.737	-246.075	-262.001	-258.114
Anlægsudgifter i alt	180.700	190.100	140.045	193.810	175.729	121.225	104.157
Pris- og lønreserver	0	0	0	0	4.393	6.137	8.009
Anlæg i alt	180.700	190.100	140.045	193.810	180.122	127.362	112.166
Resultat af skattefinansieret område	-36.000	-60.658	-66.829	-82.927	-65.953	-134.639	-145.948

Finansieringsoversigt i 1.000 kr.	Regnskab	Forventet	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
	2023	pr. 30.6.2024	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat af skattefinansieret område	-36.000	-60.658	-66.829	-82.927	-65.953	-134.639	-145.948
Afdrag vedr. lån til skattefin. gæld	119.000	114.300	113.527	119.937	122.351	121.002	123.567
Lånoptagelse	-30.900	-112.900	-40.116	-61.870	-60.763	-33.561	-21.870
Finansforskydninger	27.700	-20.800	1.717	-15.551	-4.105	-4.320	-4.320
Ændring af likvide aktiver	79.800	-80.058	8.299	-40.411	-8.469	-51.518	-48.572
Gennemsnitlig likviditet ultimo (365 dage)	165.225	0	180.000	196.056	220.496	250.490	300.535

+ = udgift, - = indtægt

Ovenstående kan være udgangspunktet for budgetforhandlingerne.

Nedenfor følger direktionens opmærksomhedspunkter til budgetforhandlingerne henimod et vedtaget budget 2025.

4. Direktionens opmærksomhedspunkter som oplæg til budgetforhandlingerne

4.1 Serviceudgifter:

Kommunens endelige serviceramme fastlægges i forbindelse med de samlede forhandlinger blandt kommunerne, hvor KL faciliterer processen. Som nævnt er der ikke her indarbejdet driftstemaer.

Hvis der er et politisk ønske om at opretholde serviceniveauet, og de i kommuneaftalen afsatte midler til ældreområdet skal realiseres, henleder direktionen opmærksomheden på driftstemaer vedrørende:

- Demografi
- "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen"
- "Ældrereform, kvalitetsløft" jf. nedenstående oversigt.
- informations- og cypersikkerhed jf. politisk beslutning.
- pulje til politisk prioritering, eksempelvis årligt 5 mio.kr.

Direktionen gør opmærksom på, at der ikke heri er taget højde for urealiseret besparelsesmål på op til 5 mio.kr., som indgår i projektet om "Kloge Kvadratmeter", idet udvalgene selv skal finde finansiering hertil jf. budgetforliget for 2024. Under de politiske budgetforhandlinger skal det besluttes, hvilke af de fra udvalgene fremsendt ejendomme, der skal afhændes, hvorefter den manglende finansiering kan opgøres, samt afledte konsekvenser for anlægsbudgettet.

Der er ikke indarbejdet evt. afledt udgiftspres i 2024 på skoleområdet, visitering af elever til specialskoler og specialklasser på skoleområdet (segregering) samt det specialiserede socialområde. Det er direktionens vurdering, at på trods af igangværende tiltag vedr. segregering bør opmærksomheden henledes på driftstemaet vedr. "budgetløft af folkeskolens pulje til mangfoldige læringsmiljøer".

Direktionen kan grundet den lave likviditet ikke anbefale, at der anvendes yderligere fra Risikopuljen på 11 mio.kr., da der er varslet ændring af den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet fra formentlig 2026.

I driftstemaerne om demografi indgår ikke en forventet stigning i overslagsårene, idet det lægges til grund, at kommende års kommuneaftaler nødvendigvis må tage højde herfor, idet presset også ses på landsplan.

Effektiviseringsprocenten på 0,3% er ikke steget i 2028, men kan medtages.

Beløbene, som direktionen henleder opmærksomheden på, indgår fuldt ud i nedenstående oversigt. Endvidere indgår 72 mio.kr. som bufferpulje (uudnyttet serviceramme) under serviceudgifterne som hermed i 2025 ligger på niveau med KL's udmeldte serviceramme, men på lavere niveau i overslagsårene.

Tabel 6: Direktionens opmærksomhedspunkter vedr. serviceudgifter

Serviceudgifter	2025	2026	2027	2028
Demografi	4.800	4.800	4.800	4.800
Bloktilskud ældreområdet via kommuneaftalen	13.100	13.600	16.600	16.600
Informationssikkerhed	3.920	3.946	3.325	3.325
Pulje til politisk prioritering	5.000	5.000	5.000	5.000
Effektivisering 0,3% videreført i 2028	0	0	0	-9.221
Husleje gæsteboliger Aldersro	0	0	0	400
Bufferpulje	72.000	0	0	0
i alt	98.820	27.346	29.725	20.904

4.2 Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne følger jf. budgetnotatet KL's forventning, hvor udviklingen i overslagsårene skal ses i sammenhæng med finansieringssiden. Der afsættes en negativ pulje på 48,3 mio.kr.

4.3 Anlægsbudget

Under anlæg har direktionen taget højde for administrationens faglige vurdering af urealiserbare anlæg i 2025 med periodisering ud i overslagsårene (se bilag 1), mens der afsættes en negativ pulje for at få balance med KL's vejledende ramme. Endvidere kan der afsættes en anlægspulje på 14 mio.kr. til uomgængelige anlægstemaer, velvidende at kommunens likviditet dermed kommer helt ned på kommunens målsætning om en gennemsnitlig likviditet på minimum 125 mio.kr. i 2027.

Direktionens vurdering er at der er mulighed for at udskyde anlæg i 2025 for yderligere 23,9 mio.kr., såfremt det politisk besluttes.

Tabel 7: Direktionens opmærksomhedspunkter vedr. anlægsudgifter

Anlæg	2025	2026	2027	2028
Periodisering	-60.347	24.099	24.248	12.000
Anlægspulje til nye temaer	14.000		0	0
Finansiering af Aldersro brandsikring		2.400	0	0
Negativ pulje	-23.654	0	0	0
I alt	-70.000	26.499	24.248	12.000

Note: Det skal bemærkes, at det korrigerede anlægsbudget i 2024 udgør 167,8 mio. kr., hvor der pr. 30. juni 2024 forventes overført netto 0,7 mio. kr. til 2025, og brutto 41,8 mio. kr.

I 2026 er der politisk vedtaget en negativ pulje på 2,4 mio.kr. vedr. brandsikring på Aldersro – Ældreboliger, der skal finansieres i budget 2025.

Der er ikke afsat budget til budgettemaer udover en pulje på 14 mio.kr., hvor opmærksomheden henledes på temaer, der har uomgængelig karakter. Indarbejdelse af yderligere anlægstemaer i 2025 vil kræve, at der skabes plads i anlægsbudgettet eller at temaerne er låneberettigede.

Tabel 8: Afledt effekt lån, renter og afdrag vedr. periodisering af anlæg

Afledt effekt lån, renter og afdrag pga. periodisering anlæg	2025	2026	2027	2028
Tilpasning af lån pga. anlægsperiodisering - renter	-536	-682	-136	37
Tilpasning af lån pga. anlægsperiodisering - afdrag	-352	-491	-149	-37
Tilpasning af lån pga. anlægsperiodisering	28.410	-19.281	-9.129	0
I alt	27.522	-20.454	-9.414	0

Under finansiering er der i 2025 indarbejdet finansieringstilskud på 31,6 mio. kr., samt 2,2 mio. kr. kompensation vedr. grundskyld.

Kommunen har fået tilsagn om lån fra den ordinære lånepulje på 12,0 mio. kr., som ikke er indarbejdet i direktionens forslag.

4.4 Lånoptagelse og gældsafvikling

I forhold til basisbudgettet er der jf. tabel 8 periodiseret lånoptagelse. Øvrige lånemuligheder afhænger af konkrete anlægsprojekt (med lånemulighed) samt opnåede lånedispensationer. Den samlede gældsafvikling for den 4 -årige periode udgør herefter 309 mio. kr.

4.5 Likviditet

Kommunens likviditet er begrænset og i den lave ende blandt kommunerne. Målsætningen på en gennemsnitlig likviditet på minimum 125 mio.kr. opfyldes dog lige akkurat i alle årene.

4.6 Resultatoversigt ved indarbejdelse af direktionens opmærksomhedspunkter

Såfremt det politisk besluttes at indarbejde ovenstående budgettemaer, puljer mv., vil resultatopgørelsen udvise nedenstående resultatoversigt.

Tabel 9: Resultatoversigt 2 -Direktionens opmærksomhedspunkter

RESULTATOVERSIGT							
Budget 2025 - 2028							
Direktionens forslag til 1. behandling inkl. særtilskud og opmærksomhedspunkter							
1.000 kr.	Regnskab	Forventet	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
	2023	pr. 30.6.2024	2024	2025	2026	2027	2028
Indtægter i alt	-4.391.200	-4.656.658	-4.641.630	-4.878.646	-5.047.479	-5.235.431	-5.411.458
Serviceudgifter i alt	2.929.300	3.094.400	3.081.858	3.266.814	3.233.193	3.239.362	3.240.586
Overførselsudgifter	1.234.700	1.296.400	1.335.032	1.358.338	1.436.551	1.454.048	1.472.186
Pris- og lønreserver	0	0	0	0	142.079	291.102	446.425
Driftsudgifter i alt	4.164.000	4.390.800	4.416.890	4.625.152	4.811.823	4.984.512	5.159.197
Renteudgifter	10.500	15.100	17.865	18.088	18.714	22.428	20.622
Resultat af ordinær virksomhed	-216.700	-250.758	-206.874	-235.407	-216.943	-228.491	-231.638
Anlægsudgifter i alt	180.700	190.100	140.045	193.811	178.129	121.225	104.157
Pris- og lønreserver	0	0	0	0	4.453	6.137	8.009
Anlæg i alt	180.700	190.100	140.045	193.811	182.582	127.362	112.166
Resultat af skattefinansieret område	-36.000	-60.658	-66.829	-41.596	-34.361	-101.129	-119.473

Finansieringsoversigt i 1.000 kr.	Regnskab	Forventet	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
	2023	pr. 30.6.2024	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat af skattefinansieret område	-36.000	-60.658	-66.829	-41.596	-34.361	-101.129	-119.473
Afdrag vedr. lån til skattefin. gæld	119.000	114.300	113.527	119.937	122.351	121.002	123.567
Lånoptagelse	-30.900	-112.900	-40.116	-61.870	-60.763	-33.561	-21.870
Finansforskydninger	27.700	-20.800	1.717	-15.551	-4.105	-4.320	-4.320
Ændring af likvide aktiver	79.800	-80.058	8.299	921	23.123	-18.008	-22.096
Gennemsnitlig likviditet ultimo (365 dage)	165.225	0	180.000	175.390	163.369	160.811	180.864

+ = udgift, - = indtægt

4.7 Øvrige forhold

Direktionens budgetudkast tager udgangspunkt i det tekniske budget for 2024 jf. budgetnotatet, hvor der er indarbejdet afledte udgifter af kommuneaftalen herunder lov- og cirkulæreprøve, overførselsudgifter, indtægter m.m. samt det forventede regnskab for 2024 jf. koncernrapporten pr. 30. juni 2024.

Valg af statsgaranteret eller selvbudgetteret udskrivningsgrundlag udestår fortsat.

Forventede skatte- og tilskudsindtægter er baseret på niveauet for statsgaranti og med uændret skatteprocent og grundskyldspromille. Indtægterne i overslagsårene kan ændres primo september, når KL udsender revideret skøn på baggrund af Regeringens Økonomisk Redegørelse.

Direktionen gør opmærksom på, at der endnu ikke er kommet nærmere afklaring om omlægning af den kommunale beskæftigelsesindsats, der er udmeldt til udgiftsreduktion på 3 mia.kr. på landsplan. Dermed indgår denne del ikke i budgetnotat eller direktionens vejledning.